

El buit i la plenitud

L'illa de Creta és l'espai des d'on arrenca la presència del món evocat a *Extrema llum*, el nou poemari de Joan Duran (Sitges, 1978). Aquest llibre va merèixer el premi Recull de Blanes i demostra per on pot avançar, amb un segell propi, la poesia catalana dins la modernitat poètica europea.

Hi ha una condensació lírica que aplega els vectors del mediterranisme, el classicisme i l'avantguarda en el dir poètic en estat pur. La reflexió sobre la creació poètica és un altre dels punts bàsics del poemari que neix amb la construcció d'una llengua que se sap ofegada; tanmateix, és renascuda de la runa clàssica perquè l'agita el fet de sentir-se assedegada de nova llum. D'escriure-la per no oblidar-la. És extrema perquè s'encarna en descarnar-se. Per la intensitat però també per l'assumpció rotunda del defalliment, com bé escriu la poeta Cèlia Sánchez-Mústich en el lúcid i revelador pròleg del poemari.

Creta és una obertura a la llum des de la mudesa mineral i des de la paraula enrunada en el poema. La badia i la platja enllacen el mar amb la sorra i fan indestriable el punt i el principi on la parla és el temple de la llum. La paraula es féu llum "en algun migdia del temps sense nosaltres", escriu el poeta en un dels poemes. És a dir, en el passat mediterrani de la Grècia clàssica i en el nostre passat històric i cultural que ens configura.

Alhora boca i arrel, cos i ombra de la nostra existència. La síntesi lírica inesgotable és, doncs, l'extrema llum de la Mediterrània: "Aquesta illa i els seus absoluts del vidre / i de la sal, del nacre i de la sorra, del tot a prop del tot." I després ho rebla al mateix poema de la primera part intitulada Creta: "Un coàgul de saba / espera, a l'origen, la nostra torrentada / de buits i gravetats."

Agents transmissorsL'espai dels nostres cossos traspasa l'ofec blau del mar i la incerta sorra en la qual naixem perquè som agents transmissors de la llum. De la llum que fou paraula d'un gest antic. De la llum que és l'amor dels cossos, el sexe obert de la paraula. Per mitjà de la creació poètica, la llum és "buit i llavor, tacte i distància". Som éssers matèrics com la pedra, i l'aigua, i l'argila; rastre i gènesi del món que ens configura.

A l'epíleg de l'obra, la poeta Mireia Calafell l'encerta de ple quan afirma que l'única claror factible és la que aquesta constel·lació de mots il·lumina des de la penombra per configurar un espai on la llum és tant allò visible com el veure mateix. Ull i mirada són el quadre existencial de la mateixa experiència.

I *Extrema llum* recrea la gènesi del món mitjançant les variacions sobre la matèria, l'espai, el temps i la llum, que demostren les lleis de la física i de la poesia. Ambdues desemboquen en les nocions epistemològiques centrals del pensament contemporani: el buit i la plenitud.

El llibre s'endinsa en el cos i en la seva ombra, que no sempre és fosca sinó que sovint és d'una claror diàfana. El cos i la seva ombra com dues formes d'una mort inacabada.

Publicat a:

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/735560-el-buit-i-la-plenitud.html?cca=1&piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mescultura&utm_source=rss&utm_medium=mescultura&utm_campaign=rss